

Update jaarrekeningcontrole 2017

Auditcommissie, Provincie Utrecht
26 maart 2018

Agenda

- ▶ Jaarrekeningcontrole
 - ▶ Algemeen beeld
 - ▶ Onderkende risico's controle jaarrekening
 - ▶ Bevindingen tot nu toe
 - ▶ Impact aanpassingen BBV op de jaarrekening

- ▶ Auditcommissie

- ▶ Casus klokkenluider
 - ▶ Onderzoek Provincie Utrecht
 - ▶ Aanvullende werkstappen EY
 - ▶ Planning afronding jaarrekening 2017

Algemeen beeld

- ▶ Samenwerking verloopt goed in uitvoering van de controle
- ▶ Oplevering is beter dan vorig jaar en beschikbaarheid / interactie met de provincie is goed.
- ▶ In de afstemming over wat nodig is en wat adequate controle informatie is, valt nog een efficiëntieslag te maken.
- ▶ Informatie moet vanuit de organisatie komen waardoor sprake is van versnipperde kennis
- ▶ Juiste/ betrouwbare data t.b.v. selecties kan nog worden doorontwikkeld.
- ▶ Planning jaarrekening controle ondervindt impact van casus Klokkenluider
 - ▶ Doorlooptijd uitvoering controle regulier is gepland tot en met mei 2018
 - ▶ Regulier afronden en besprekingen daarover zijn gepland
 - ▶ Invloed op de controle vanuit de casus speelt aanvullend en is afhankelijk van vervolg aanpak / uitkomsten van provincie / rekenkamer onderzoeken

Onderkende risico's controle jaarrekening

Wij voeren de controle risicogericht uit.

Ten aanzien van de controle van de jaarrekening van provincie Utrecht hebben wij de volgende risico's onderkend:

- ▶ Europese aanbestedingen (vanuit fouten 2016)
- ▶ Wet Normering Topinkomens (vanuit wet en regelgeving)
- ▶ Waardering NAR voorziening (vanuit voorgaande jaren)
- ▶ Verschuivingsgevaar Uithoflijn van investering naar kosten (vanuit begrotingsbeheer)
- ▶ Waardering project Hart van de Heuvelrug (vanuit schattingsproces)
- ▶ Aanvullend en specifiek 2017: risico's vanuit casus Klokkenluider

Bevindingen tot nu toe.... (1)

- ▶ Financieel afsluitproces/ tussentijdse afsluiting
- ▶ Wet normering topinkomens
- ▶ Post VPB in de jaarrekening vanuit de recente afstemming met de Belastingdienst
 - ▶ Betreft Hart van de Heuvelrug en Vliegbasis Soesterberg
 - ▶ Standpunt provincie is nu: *niet VPB plichtig*. Dit dient nog nader te worden onderbouwd. Indien dit het standpunt is kan de risicovoorziening vrijvallen.
- ▶ Verbijzonderde interne controle/ gegevensgerichte aanpak
 - ▶ ICT beheersmaatregelen zijn niet effectief en leiden tot gegevensgerichte controleaanpak (conform 2016)
 - ▶ Gevolg is extra aandacht voor betrouwbaarheid van ontvangen data t.b.v. uitzetten van selecties (conform 2016)

Bevindingen tot nu toe.... (2)

Aanbestedingen

- ▶ Aanbestedingen gebiedscommissies (nog onderhanden)
 - ▶ Naleving aanbestedingswet gebiedscommissies leidt mogelijk tot onrechtmatigheden: eerste analyse Provincie Utrecht komt uit rond € 816.000 fout en € 2,7 miljoen onzeker
- ▶ Overige aanbestedingsdossiers (nog onderhanden)
 - ▶ Doorwerkfout vanuit controle aanbestedingen 2016; daarbij is besteding 2017 ingeschat. Realisatie wijkt nu af van inschatting. Provincie brengt aanvullende onrechtmatigheid in beeld vanuit analyse
 - ▶ Bevindingen vanuit interne controle provincie: eerste analyse komt uit op € 503.000 contractwaarde onrechtmatig inzake oude contracten van vóór 2017. Nadere controle vindt thans plaats van exacte omvang onrechtmatigheid en onderbouwingen in inkoopdossiers

Bevindingen tot nu toe.... (3)

- ▶ Voorziening non-activiteitsregeling (NAR)
 - ▶ Actualisatie NAR berekening nog te ontvangen
 - ▶ Formule fout AOW leeftijd
 - ▶ Toets op vrijval ivm werkzaam is bij de provincie: risico € 450k

- ▶ Revolverend fonds
 - ▶ € 300k vordering en voorziening vallen tegen elkaar weg (presentatie)
 - ▶ Voorziening is conservatief bepaald

- ▶ Aanschaf gronden komt in sommige gevallen direct ten laste van programma's. Nog vast te stellen of dit terecht is.

Bevindingen tot nu toe.... (4)

- ▶ SISA:
 - ▶ € 26 miljoen aan lasten is niet aan de regeling toegerekend (regeling E27)

- ▶ Materiële vaste activa
 - ▶ Toerekening ontvangen subsidie aan gedane investeringen

- ▶ Afgrenzing lasten
 - ▶ De ontvangen controle informatie heeft de provincie intern onvoldoende opvolging aangegeven

Impact aanpassingen BBV op de jaarrekening

- ▶ Notities BBV
 - ▶ Gebeurtenissen na balansdatum
 - ▶ Resultaatneming onderhanden projecten / grondexploitaties

Audit commissie

Doel en werkwijze

- ▶ *Regie, afstemming en evaluatie toepassing auditinstrumenten*
 - ▶ Interne onderzoeken / externe audits / statenaudits
 - ▶ Accountantscontrole
 - ▶ Rekenkameronderzoeken
- ▶ *Onderwerpen:*
 - ▶ Betrouwbare en relevante informatievoorziening
 - ▶ Effectieve risicobeheersing
 - ▶ Adequate financiële kaders voor provinciale staten
 - ▶ Opdracht aan en functioneren van externe accountant
 - ▶ Opzet en werking “intern” audit instrumentarium
 - ▶ Opvolging aanbevelingen
 - ▶ Borging rechtmatigheid, doelmatigheid, doeltreffendheid
- ▶ *Werkwijze, communicatie en rapportering*
 - ▶ *Openbaar / niet openbaar*

Casus klokkenluider (1)

- ▶ Onderzoeksplicht EY n.a.v. (klokkenluiders) melding
 - ▶ Onderzoek feiten en handelen n.a.v. van de (niet tijdige) melding
 - ▶ Vertaling van feiten en handelen naar mogelijke invloed op de jaarrekening 2017 en voorgaande jaren

- ▶ Samenloop met onderzoek vanuit provinciale staten
 - ▶ Rekenkamer onderzoek gericht op bestuurlijke en ambtelijke aansturing project Uithoflijn, inclusief rol stuurgroep, GS en PS

- ▶ Rol auditcommissie
 - ▶ in coördineren diverse onderzoeken (Provincie / rekenkamer / EY)
 - ▶ afstemming inhoudelijke samenloop en planning

Casus klokkenluider (2)

- ▶ Verzoek aan provincie Utrecht
 - ▶ Onderzoek de governance binnen Provincie Utrecht, de voormalige BRU en het projectbureau gericht op:
 - ▶ de opzet, het bestaan en de werking van de rollen, taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van de (toenmalige) directies en managementleden (zowel opzet als materiële invulling, die hieraan is gegeven)
 - ▶ de gerelateerde interne (besluitvormings- / goedkeurings-) procedures en daarin opgenomen interne beheersmaatregelen
 - ▶ een evaluatie ten aanzien van de effectiviteit van de interne beheersingsmaatregelen binnen Provincie Utrecht, de voormalige BRU en het projectbureau
 - ▶ Onderzoek de mogelijke aanwijzingen voor belangtegenstelling(en)
 - ▶ dit betreft een verdieping op de reeds uitgevoerde onderzoeken (Van Bentum) naar aanleiding van de klokkenluidersmelding, waarbij een gedetailleerde feitenreconstructie dient plaats te vinden alsmede validatie van hetgeen door de betrokkene omtrent nevenactiviteiten wordt gesteld.
 - ▶ Tijdvak onderzoek: vanaf start Uithoflijn projecten – heden.

Casus klokkenluider (3)

- ▶ Stappen EY in het kader van de controle jaarrekening 2017
 - ▶ Kennis nemen onderzoeks-aanpak provincie Utrecht / rekenkamer onderzoek en inhoudelijke toets op scoping
 - ▶ Kennisnemen van uitkomsten onderzoek provincie / rekenkamer
 - ▶ Vertalen uitkomsten naar risico's voor jaarrekening 2017 en voorgaande jaren
 - ▶ Risicogerichte aanpak specifieke onderwerpen en zo nodig uitvoeren aanvullende controlewerkzaamheden

- ▶ Planning afronding controle jaarrekening 2017 afhankelijk van
 - ▶ Doorlooptijd diverse onderzoeken provincie / rekenkamer
 - ▶ Aanvullende werkzaamheden EY / oordeelsvorming jaarrekening 2017